

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 143/07-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. júna 2007 predbežne prerokoval sťažnosť M. L., Česká republika, zastúpeného advokátkou JUDr. M. K., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva rodiča starať sa o svoje dieťa a vychovávať ho podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva rovnosti práv a povinností manželov podľa čl. 5 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1752/1999 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. L. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. októbra 2006 doručená sťažnosť M. L. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva rodiča starať sa o svoje dieťa a vychovávať ho podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva rovnosti práv a povinností manželov podľa čl. 5 Protokolu č. 7 k dohovoru postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“ alebo „rozvodový súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1752/1999.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že „Dňa 10. 11. 1999 sa na Okresnom súde Košice II. začalo, na návrh (...) bývalej manželky R. L., konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva. Bývalá manželka navrhla, aby bol upravený styk otca (...) s maloletou K., a to neobmedzene.

Z mne neznámych dôvodov mi bol spomínaný návrh daný na vyjadrenie po skoro dvoch rokoch nečinnosti Okresného súdu Košice II. Rovnako po tomto čase bol dcére uznesením zo dňa 17. 10. 2001 ustanovený kolízny opatrovník (...)

Prvý termín pojednávania súd vytýčil na deň 3. 12. 2001, teda po vyše dvoch rokoch od začatie konania. (...)

Od toho času sa zrealizovalo ďalších šesť pojednávaní, pričom na pojednávaní dňa 4. 9. 2002 Okresný súd Košice II vo veci rozhodol. Upravil aj styk otca s maloletou K. v rozsahu, ktorý som požadoval“.

Ďalej sťažovateľ uviedol, že matka maloletej dcéry mu znemožňovala stretávať sa s ňou, a preto 18. marca 2002 podal Okresnému súdu Košice - okolie „návrh na úpravu bežného styku s maloletou K.“.

Zo súvisiaceho spisového materiálu vyplýva, že Okresný súd Košice - okolie postúpil toto podanie sťažovateľa z dôvodu jeho miestnej nepríslušnosti okresnému súdu, ktorý s postúpením veci nesúhlasil. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“ alebo

„odvolací súd“) uznesením sp. zn. 16 Nc 56/02 z 28. júna 2002 rozhodol o miestnej príslušnosti tak, že na konanie bol miestne príslušný Okresný súd Košice - okolie (v obvode ktorého maloleté dieťa žilo). Okresný súd Košice - okolie uznesením sp. zn. 9 P 318/02 z 30. januára 2003 predbežne upravil styk sťažovateľa s maloletou dcérou. Proti tomuto uzneseniu sa odvolal sťažovateľ aj matka maloletej dcéry. Odvolací súd uznesením sp. zn. 16 CoP 150/03 z 30. apríla 2003 zrušil uznesenie Okresného súdu Košice - okolie z dôvodu, že v čase jeho rozhodovania bolo manželstvo sťažovateľa právoplatne rozvedené, preto už iba rozvodový súd mal nielen právo, ale aj povinnosť upraviť všetky rodičovské práva k maloletému dieťaťu.

Rozvodový súd uznesením sp. zn. 12 C 1752/1999 z 1. augusta 2003 návrh sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia zamietol z dôvodu, že tak v odvolaní proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 12 C 1752/1999 zo 4. septembra 2002, ako aj v návrhu na vydanie predbežného opatrenia sa dožaduje určenia obsahovo rovnakých práv a povinností.

Medzitým 23. decembra 2002 sťažovateľ podal odvolanie proti výroku rozsudku rozvodového súdu sp. zn. 12 C 1752/1999 zo 4. septembra 2002 (ktorým sa manželstvo sťažovateľa rozviedlo a upravili sa práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode) o úprave bežného styku s maloletou dcérou z dôvodu jeho nevykonateľnosti. Odvolací súd uznesením sp. zn. 16 CoP 520/03 z 13. februára 2004 zrušil rozsudok rozvodového súdu zo 4. septembra 2002 v napadnutej časti a vrátil ho na ďalšie konanie za účelom doplnenia dokazovania. Okresný súd po vykonanom znaleckom dokazovaní (súdnou znalkyňou z odboru klinická psychológia detí) rozsudkom sp. zn. 12 C 1752/1999 z 31. júla 2006 upravil styk sťažovateľa s maloletou dcérou. Aj proti tomuto rozsudku sťažovateľ podal 27. septembra 2006 odvolanie. Krajský súd nariadil termín odvolacieho pojednávania na 22. jún 2007.

Podľa sťažovateľa opísaným postupom okresného súdu došlo k porušeniu jeho označených práv, a preto na základe uvedených skutočností navrhol, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a potom vydal tento nález:

„Právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR, právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo starať sa o svoje deti a vychovávať ich, čomu zodpovedá právo detí na rodičovskú výchovu a starostlivosť podľa článku 41 ods. 4 Ústavy SR, právo rovnosti oboch rodičov vo vzťahoch k ich deťom podľa článku 5 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj právo domáhať sa zákonom stanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II. pod sp. zn. 12 C 1752/1999 bolo týmto súdom porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky Okresnému súdu Košice II. v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1752/1999 tomuto prikazuje, aby tento konal bez zbytočných prietáhov a súčasne mu zakazuje pokračovať v porušovaní základných práv v zmysle článku 41 ods. 4 Ústavy SR, článku 5 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článku 46 ods. 1 Ústavy SR.

Ústavný súd SR priznáva M. L. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 150.000,- Sk slovom: Stopäťdesiat tisíc korún sl.

Okresný súd Košice II. je povinný uhradiť M. L. trovy právnej služby vo výške 8.682,- Sk na účet jeho právnej zástupkyne...“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje aj na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

Týmito pravidlami sa ústavný súd riadil aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa. V danom prípade to znamenalo, že ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť iba z hľadiska možného porušenia označených práv sťažovateľa okresným súdom, t. j. v rozsahu korešpondujúcom s návrhom na rozhodnutie vo veci samej (petitom).

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 41 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 5 Protokolu č. 7 k dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1752/1999

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry opakovane vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. K porušeniu tohto základného práva by mohlo dôjsť iba v tom prípade, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 216/06).

Ústavný súd poukazuje na to, že uvedený článok je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého je možné domáhať sa práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (mutatis mutandis I. ÚS 56/01).

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy malo podľa neho dôjsť v súvislosti s jeho návrhom na vydanie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal na miestne príslušnom súde (Okresnom súde Košice - okolie) predbežnej ochrany svojho základného práva podľa čl. 41 ods. 4 ústavy. Sťažovateľ sa odvolal proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 16 CoP 150/03 z 30. apríla 2003, ktorým

bolo zrušené uznesenie Okresného súdu Košice - okolie o dočasnej úprave styku sťažovateľa s maloletou dcérou. Krajský súd v predmetnom uznesení konštatoval, že vo veci sťažovateľa rozhodol nezákonný sudca, pretože o vydaní predbežného opatrenia mohol rozhodovať (v čase, keď už manželstvo sťažovateľa bolo právoplatne rozvedené) iba sudca, ktorému podľa rozvrhu práce bola pridelená vec rozvodu manželstva rodičov maloletej, ktorým bol rozvodový súd. Sťažovateľ uviedol, že „*týmto stanoviskom (...) sa mi uprel reálny prístup k súdnej ochrane (...)*“.

Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti označil ako porušovateľa svojho základného práva garantovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy rozvodový súd, o ktorom krajský súd rozhodol, že je príslušný na rozhodnutie o sťažovateľovom návrhu na dočasnú úpravu styku s maloletou dcérou a sťažnosť smeruje proti postupu okresného súdu vo veci sp. zn. 12 C 1752/1999 a jeho uzneseniu z 1. augusta 2003.

Z uvedeného možno usúdiť, že sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy v tom, že okresný súd rešpektoval právny názor vyslovený v rozhodnutí krajského súdu sp. zn. 16 Cop 150/03 z 30. apríla 2003. Právny názor vyslovený v označenom uznesení krajského súdu zodpovedá podľa názoru ústavného súdu zákonu a aj základnému právu na súdnu ochranu. Ústavný súd zdôrazňuje, že poučenie krajského súdu zodpovedá aj príkazu podľa čl. 2 ods. 2 ústavy.

Z toho dôvodu namietaný postup okresného súdu zjavne nesignalizuje spojitosť s možným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu garantovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd na základe uvedeného konštatoval zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti v tejto časti z dôvodu absencie príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom okresného súdu a porušením čl. 46 ods. 1 ústavy v rozsahu, ktorý uviedol sťažovateľ, a preto ju ústavný súd v tejto časti odmietol už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa čl. 41 ods. 4 ústavy starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

Podľa čl. 5 Protokolu č. 7 k dohovoru pri uzavieraní manželstva, za jeho trvania a pri rozvode majú manželia rovnaké práva a povinnosti občianskoprávnej povahy medzi sebou a vo vzťahu ku svojim deťom. Tento článok nebráni štátom prijať opatrenia, ktoré sú nevyhnutné v záujme detí.

Podľa sťažovateľa citovaný článok ústavy „*upravuje aj právne postavenie rodičov, ktorým sa priznáva právo starať sa o svoje deti a právo vychovávať svoje deti*“, avšak tvrdí, že mu je toto jeho základné právo „*postupom súdov bezdôvodne upierané, na výchove dcéry sa roky nemôžem zúčastňovať a táto je roky proti mojej vôli odo mňa odlúčená*“.

Ďalej sťažovateľ k namietanému porušeniu označených práv uviedol: „*okresný súd hrubo porušoval moje práva garantované mi Ústavou SR, a to v článku 41 ods. 4, kde mi odňal moje právo starať sa o moju dcéru a vychovávať ju, rovnako porušoval moje právo garantované mi v článku 5 Protokolu č. 7 k Dohovoru (...), keď som mal pri zániku môjho manželstva rovnaké práva občianskoprávnej povahy vo vzťahoch ku našej maloletej dcére.*“

Sťažovateľ sa ďalej domnieva, že k porušeniu jeho označených práv došlo aj „*na základe liknavého postupu súdu v dôsledku zbytočných prietahov*“.

Možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na ochranu jeho rodičovských práv podľa čl. 41 ods. 4 ústavy možno odvodzovať vo väzbe na porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo byť porušené jeho základné právo na prerokovanie veci na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, neprichádza do úvahy ani možnosť porušenia základného práva podľa čl. 41 ods. 1 ústavy. Ústavný súd ďalej poznamenáva, že je oprávnený a povinný posúdiť neústavnosť konania, resp. rozhodovania všeobecných súdov,

t. j. či v konaní pred nimi nedošlo k porušeniu ústavnoprávnych princípov konania (čl. 46 až 50 ústavy). Táto právomoc ústavného súdu však nie je spojená so vznikom oprávnenia a povinnosti hodnotiť názory všeobecných súdov, ku ktorým tieto dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov, ak tento výklad a použitie zákonov neporušujú uvedené ústavnoprosesné princípy (II. ÚS 54/02). Reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielen že neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

Ústavný súd nemôže na seba prebrať ústavnú zodpovednosť všeobecných súdov za ochranu zákonnosti podľa § 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ak sa táto ochrana poskytla bez porušenia ústavnoprosesných princípov ustanovených v čl. 46 až 50 ústavy, ktorých ustálený výklad vyplýva zo stabilnej judikatúry ústavného súdu.

Navyše ústavný súd k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 41 ods. 4 ústavy poznamenáva nasledovné:

V čase, keď na úpravu styku s maloletou dcérou bol príslušný Okresný súd Košice - okolie [podľa § 88 ods. 1 písm. c) OSP ak ide o vec starostlivosti o maloletých, je namiesto všeobecného súdu odporcu na konanie príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý na základe dohody rodičov alebo rozhodnutia súdu, prípadne iných rozhodujúcich skutočností, svoje bydlisko], sa sťažovateľ 20. marca 2002 obrátil s návrhom na vydanie predbežného opatrenia na miestne príslušný Okresný súd Košice -okolie (ktorého príslušnosť potvrdil krajský súd v uznesení z 28. júna 2002) a 20. januára 2003 ho urgoval, aby rozhodol o úprave styku s maloletou dcérou v zmysle jeho podania, čo Okresný súd Košice - okolie aj urobil, keď uznesením sp. zn. 9 P 318/02 z 30. januára 2003 (t. j. v čase, keď už okresný súd právoplatne rozhodol o rozvode sťažovateľovho manželstva) predbežne upravil styk sťažovateľa s maloletou dcérou. Proti tomuto uzneseniu podali obaja účastníci konania odvolanie, ktoré bolo z dôvodov už uvedených v časti I tohto nálezu uznesením krajského súdu sp. zn. 16 CoP 150/03 z 30. apríla 2003 zrušené.

O predbežnej úprave styku sťažovateľa s maloletou dcérou potom rozhodol 1. augusta 2003 ako príslušný rozvodový súd (ktorý sa stal zákonným súdom vo veci úpravy styku sťažovateľa s maloletou dcérou až po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode sťažovateľovho manželstva, t. j. od 21. januára 2003, pretože dovtedy mohol o úprave styku sťažovateľa s maloletou dcérou rozhodnúť iba Okresný súd Košice - okolie) tak, že návrh sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia zamietol z dôvodu, že sťažovateľ ako v odvolaní, tak aj v návrhu na vydanie predbežného opatrenia požadoval určenie obsahovo rovnakých práv a povinností. Sťažovateľ nevyužil možnosť podať proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu odvolanie, z čoho možno usúdiť, že (tým, že sa neodvolal proti zamietnutiu jeho návrhu na vydanie predbežného opatrenia) stratil záujem o pokračovanie v konaní, a tým aj o dočasnú úpravu styku s maloletou dcérou rozhodnutím súdu s účinkami právoplatného a vykonateľného rozhodnutia. Sťažovateľ sám svojím správaním, t. j. nedostatkom aktivity vo vzťahu k aspoň dočasnej úprave jeho styku s maloletou dcérou zapríčinil to, že tento styk bol upravený až 31. júla 2006.

Keďže namietaným porušením základného práva podľa čl. 41 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 5 Protokolu č. 7 k dohovoru sťažovateľ sleduje ten istý účel, nie je nevyhnutné sa osobitne zaoberať touto časťou sťažnosti (čl. 5 Protokolu č. 7 k dohovoru), pretože závery prijaté v časti sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 41 ods. 4 ústavy sa v celom rozsahu vzťahujú aj na záver vo vzťahu k ďalšiemu označenému právu, ktoré už preto nie je potrebné podrobnejšie odôvodňovať.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, že sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 41 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 5 Protokolu č. 7 k dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1752/1999, odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1752/1999

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čo platí aj vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru, môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru len vo vzťahu k postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1752/1999.

Okresný súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom z 31. júla 2006, proti ktorému sťažovateľ podal 27. septembra 2006 odvolanie.

Ústavný súd v rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že v dôsledku sťažovateľom podaného odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1752/1999 bol predmetný spis spolu s opravným prostriedkom predložený 24. októbra 2006 na rozhodnutie krajskému súdu.

Vydaním prvostupňového rozhodnutia a jeho doručením (ako aj úkonmi, ktoré musel okresný súd vykonať v spojitosti s podaním odvolania) vykonal okresný súd všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto možno posudzovať záležitosť so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľa skončila rozhodnutím vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Vo veci samej už okresný súd po doručení sťažnosti ústavnému súdu (9. októbra 2006) nemohol konať, pretože spis bol v tomto čase pripravený na predloženie krajskému súdu.

Ústavný súd vychádzal aj zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu podaná v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte dochádza alebo porušenie v tom čase ešte trvá (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Sťažovateľ namietal prieťahy v konaní okresného súdu, ktorý vo veci samej v čase podania sťažnosti už nekonal.

Ústavný súd v tejto spojitosti podotýka, že proti namietanému porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa sťažovateľ mohol brániť (do vydania prvostupňového rozhodnutia okresným súdom) podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (9. októbra 2006) už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prieťahy v ňom, a teda nemohol ani porušovať sťažovateľom označené práva.

Tento stav viedol ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov k záveru, že sťažnosť podaná proti okresnému súdu je zjavne neopodstatnená, preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní z tohto dôvodu odmietol (podobne napr. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 1/05, II. ÚS 24/06).

Zohľadňujúc všetky uvedené okolnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2007